

SOCIAL SCIENCE RESEARCH METHODS - II

Time : Three Hours]

[Maximum Marks : 80]

Note : Attempt one question each from Sections A, B, C and D carrying 12 marks each and the entire Section E consisting of 8 short answer type questions carrying 4 marks each.

Section - A

1. Describe various steps in social research.
2. Define scientific method and describe its features.
3. Define hypothesis and describe its types.

Section - B

4. Discuss the utility of observation in social research.

Section - C

5. Define sampling and describe stratified random sampling.

6. Describe the factors which should be kept in mind while writing a research report.

Section - D

7. Define statistics and describe its functions.

8. From the following data find the value of median :

Income (Rs) :	100	150	80	200	250	180
No. of Persons :	24	26	16	20	6	30

Section - E

9. Write short notes in 7-10 lines on each of the following :

(a) Aims of social research	(b) Functions of hypothesis
(c) Interview	(d) Questionnaire
(e) Purposive sampling	(f) Editing of data
(g) Source of hypothesis	(h) Tabulation of data.

Punjabi Version

ਨੋਟ : ਭਾਗ ਉ, ਅ, ਇ ਅਤੇ ਸ ਵਿਚੋਂ ਇੱਕ-ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 12 ਅੰਕ ਹਨ। ਭਾਗ ਹ ਸਾਰਾ ਕਰੋ। ਇਸ ਵਿਚ 8 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 4-4 ਅੰਕਾਂ ਦੇ ਹਨ।

ਭਾਗ - ਉ

1. ਸਮਾਜਕ ਖੋਜ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪੜਾਵਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।
2. ਵਿਗਿਆਨਕ ਵਿਧੀ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦਿਉ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਲੱਛਣਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।

ਭਾਗ - ਅ

3. ਪਰਿਕਲਪਨਾ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦਿਉ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।
4. ਸਮਾਜਕ ਖੋਜ ਵਿਚ ਨਿਰੀਖਣ ਦੀ ਉਪਯੋਗਤਾ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।

ਭਾਗ - ਇ

5. ਸੈਂਪਲਿੰਗ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦਿਉ ਅਤੇ ਸਤਰੀਕਿਤ ਰੈਂਡਮ ਸੈਂਪਲਿੰਗ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।
6. ਉਹਨਾਂ ਕਾਰਕਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ ਜਿਹਨਾਂ ਨੂੰ ਖੋਜ ਰਿਪੋਰਟ ਲਿਖਣ ਸਮੇਂ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ?

ਭਾਗ - ਸ

7. ਅੰਕੜਾ ਵਿਗਿਆਨ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦਿਉ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਕਾਰਜਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।
8. ਹੇਠ ਦਿੱਤੀ ਖੋਜ ਸਮੱਗਰੀ ਤੋਂ ਮੀਡੀਅਨ ਪਤਾ ਕਰੋ:

ਆਮਦਾਨ (ਰੁ.) :	100	150	80	200	250	180
ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ:	24	26	16	20	6	30

ਭਾਗ - ਹ

9. ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਉੱਪਰ 7 ਤੋਂ 10 ਲਾਈਨਾਂ ਵਿਚ ਸੰਖੇਪ ਨੋਟ ਲਿਖੋ:
(a) ਸਮਾਜਕ ਖੋਜ ਦੇ ਉਦੇਸ਼
(b) ਪਰਿਕਲਪਨਾ ਦੇ ਕਾਰਜ
(c) ਇੰਟਰਵਿਊ
(d) ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਵਲੀ
(e) ਉਦੇਸ਼-ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸੈਂਪਲਿੰਗ
(f) ਖੋਜ ਸਮੱਗਰੀ ਦਾ ਸੰਪਾਦਨ
(g) ਪਰਿਕਲਪਨਾ ਦੇ ਸੌਮੇ
(h) ਖੋਜ ਸਮੱਗਰੀ ਦਾ ਸਾਰਨੀਕਰਨ